

Kristiansand kirkelige fellesråd økonomiplan 2025-2028

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	s 3
2.	Økonomiplan 2025-2028	s 5
2.1	Utfordringer og tilpasning til rammen	s 5
2.2	Hovedoversikt drift	s 8
2.2.1	Driftsinntekter	s 10
2.2.2	Driftsutgifter	s 14
2.2.3	Finans	s 18
2.2.4	Fond	s 19
3.	Hovedoversikt investering	s 20
3.1	Investeringstilskudd fra kommunen 2025–2028	s 20
4.	Betalingssatser	s 22
4.1	Betalingssatser utleie av kirker til kirkelige handlinger	s 22
4.2	Betalingssatser utleie av kirker til konserter/ andre arrangementer	s 22
4.3	Betalingssatser utleie av kapeller til spesielle formål	s 22
4.4	Betalingssatser kirkegårdsdrift	s 23
5.	Tiltak kommunedirektøren ikke har funnet midler til	s 24
5.1	Forslag til driftstiltak kommunedirektøren ikke har funnet midler til	s 24
5.2	Forslag til investeringstiltak kommunedirektøren ikke har funnet midler til	s 26
6.	Innmeldte behov fra menighetene	s 28
6.1	Behov og vurderinger	s 28
6.2	Høringsuttalelser	s 31
	Vedlegg	s 33

Kirkevergens kontor
Gyldenløvesgate 9
Postboks 417, Lund
4611 Kristiansand
Telefon: 38 19 68 00

Post.kirkelig.fellesraad@kristiansand.kommune.no
www.kristiansand.kirken.no

1. Innledning

Fellesrådet vedtok i sak 14/24 verdi- og måldokument for perioden 2024-2027. Dokumentet omhandler fellesrådets strategi for den kommende perioden. Ved utarbeidelse av dokumentet er det lagt vekt på prosess og forankring i menighetsråd, fellesråd og staber/ansatte. Nedenfor følger noen hovedpunkter fra verdi- og måldokumentet.

Visjonen for kirken i Kristiansand er:

Mer himmel på jord

Verdier:

Nær

Nær Gud og nær mennesker

- Vi er nære folk i våre lokalsamfunn, og tilbyr fellesskap å høre til
- Vi søker å være synlige og til stede for folk, der de er
- Vi er positive til nytenking i vårt arbeid med å forvalte kirkas budskap og oppdrag slik at det treffer mennesker i dag på en relevant måte
- Vi styrker samarbeidet i og mellom staber, kolleger og faggrupper. Vi er en kirke.
- Vi har bygg som er tilgjengelige. Vi bygger gode samarbeidsrelasjoner med andre offentlige og frivillige organisasjoner

Troverdig

Liv og lære henger sammen

- Vi møter mennesker med varme og engasjement
- Vi er trygge og stolte i vår rolle som kirke
- Vi har mot til å stå opp for de svakeste i samfunnet
- Vi vektlegger faglig dyktighet, kreativitet og å utvikle vår evne til å utføre vårt oppdrag
- I møte med folk og samarbeidspartnere er vi pålitelige og lærevillige
- Vi fremmer en trygghetskultur på våre arbeidsplasser og blant frivillige

Kristiansand kirkelige fellesråd er en del av Den norske kirke og vi er forpliktet på strategien som Kirkemøtet har vedtatt for hele kirken. Hele trossamfunnet har som strategi å skape «mer himmel på jord» gjennom følgende strategi:

«Den norske kirke er en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke som vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus.»

Overordnede mål:

1. Kirken er mer for flere
2. Kirken har gode relasjoner
3. Kirken forvalter ressursene sine godt

Felles satsingsområder:

- **Diakoni – en kirke for alle**
Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Diakoniarbeidet retter seg ut mot sårbare grupper i samfunnet, og det er et utstrakt samarbeid mellom KKF's diakoner om fellestiltak og tilbud mot ulike målgrupper. Diakonien skal være et brobyggende arbeid mellom menighet,

organisasjonsliv og kommunen. Vi vil derfor arbeide for å styrke kompetanse om samskaping blant våre diakoner. Kirken i Kristiansand har de siste årene hatt en betydelig satsing på diakoni, og andelen diakonstillinger har økt. Dette har skjedd i et samarbeid mellom KKF, menighetene og Kristiansand kommune. Det er et uttalt mål at alle menigheter skal ha en diakonressurs selv, eller i samarbeid med andre sokn.

- **Frivillighet**

Kirken i Kristiansand har om lag 2.500 frivillige, og mer med det en av de største aktørene innen frivillighet i kommunen. De frivillige er en bærebjelke for kirkens arbeid som legger ned tusenvis av timer i innsats for kirke og lokalsamfunn. Det å engasjere frivillige er en av kirkens kjernevirksomheter som skaper eierskap til menigheten og kirkas oppdrag. Det er viktig å ta vare på den enkelte frivillige og deres motivasjon for å være frivillig i kirka. Samtidig utfordres vi hele tiden til å finne måter å rekruttere nye til frivillig tjeneste. Vår erfaring er at frivillighet og givertjeneste blir stadig viktigere for kirken, men samtidig blir det stadig vanskeligere å rekruttere nye. I morgendagens kirke blir det behov for mer frivillighet, ikke mindre. Fellesrådet vil bidra til å styrke frivilligheten og menighetens arbeid med givertjeneste gjennom seminarer, samlinger og tilgjengeliggjøring av verktøy og metoder for arbeid med disse temaene i menighetene.

- **Unge voksne**

«Unge voksne» er en betegnelse på livsfasen mellom obligatorisk skolegang og «voksenliv» der mange er etablert med egne familier. Noen er under utdanning, andre er i arbeid. De er både kommunens faste innbyggere og studenter på universitet og andre utdanningsinstitusjoner. UiA med sine to campuser har alene 11.000 studenter. Dette er en gruppe kirka i Kristiansand ikke treffer godt nok. Mange av disse søker et kristent fellesskap, men finner i liten grad sin plass hos oss. Både for denne målgruppa og for Den norske kirke er det viktig at det i vår kommune legges bedre til rette for unge voksne. KKF og Agder og Telemark bispedømmeråd har derfor gitt sin støtte til at det settes i gang et arbeid for å etablere et kristen og gudstjeneste fellesskap i domprostiet for unge voksne.

Verdi- og måldokumentet omhandler også konkrete mål og satsingsområder både innen de enkelte virksomhetsområder samt innen stabsområdene. For detaljert informasjon om dette, vises til ovennevnte sak.

Som nevnt omhandler verdi- og måldokumentet fellesrådets strategi for den kommende planperioden. Prosessen og valgt strategi viser mange ulike behov både for stillingsøkninger, styrking av innsats og ressurser på ulike steder samt dreining av fokusområder og innsats innen enkeltområder for å realisere målene. Fellesrådet står imidlertid i en situasjon med knappe ressurser, hvor behov, ønsker og mål er større enn tilgjengelige midler tillater. For å kunne arbeide i retning av vedtatte mål, kreves omstilling og endrede prioriteringer i organisasjonen. En vil derfor i løpet av høsten starte en omstillingsprosess med formål å se på hele organisasjonen under ett, gjennomgå fordeling av stillinger og ressurser innen de ulike områdene og fagfeltene, vurdere og revurdere prioriteringer og innsatsområder etc for å legge til rette for at organisasjonen kan arbeide samlet mot fellesrådets vedtatte strategi og mål. En slik prosess vil ta noe tid, og involvere mange parter. Det er imidlertid vesentlig at det legges tilstrekkelige ressurser inn i prosessen, da det øker muligheten for realisering. En vil komme tilbake til dette når mer informasjon foreligger.

2. Økonomiplan 2025-2028

Økonomiplanen omhandler fire-års perioden 2025-2028. Denne skal i tiden som kommer utvikles i retning av vedtatt strategi som fremgår av verdi- og måldokumentet, jf kapittel 1. Kapittel 2 omhandler drift, inntekter og utgifter. Kapittel 3 gir oversikt over investeringene og i kapittel 4 kommer betalingssetter. Hvert år has møter med kommunen hvor behov for midler i kommende periode signaliseres. Det gis oversikt over fellesrådets behov som er tatt opp med kommunedirektøren, men som kommunedirektøren ikke har imøtekommet i kapittel 5. Innspill fra menighetsrådene samt høringsuttalelser er lagt inn i kapittel 6.

2.1 utfordringer og tilpasning til rammen

Samlet utgiftsnivå på drift utgjør nær 140 mill. kr årlig. Investeringsnivået varierer fra år til år og kommer i tillegg til dette. Bokført verdi bygg og anlegg beløper seg til i overkant av 340 mill. kr. Fellesrådet forvalter etter dette betydelige verdier.

Forutsetninger

Forslag til økonomiplan for 2025-2028 er basert på følgende forutsetninger:

- Verdi- og måldokument
- Vedtak i Kristiansand kirkelige fellesråd
- Pågående prosjekter
- Signaler fra kommunedirektøren i Kristiansand vedrørende økonomiske rammer
- Menighetsrådenes forslag til drifts- og investeringstiltak
- Vedtak i bystyret for Kristiansand

Tilpasning til den økonomiske rammen

Det kommunale tilskuddet er i hovedsak videreført justert for lønns- og prisvekst. I 2024 ble det lagt inn et effektiviseringskrav for hele perioden 2024-2027 og dette er videreført. Fra og med 2025 er det lagt inn rammeøkning på 0,1 mill. kr til varmestyring og brannsikkerhet. Merk at kommunedirektøren ikke har konkludert mht forslag til ramme, slik at denne økonomiplanens rammeforutsetninger er mer usikre enn vanlig.

Når det gjelder investering har kommunedirektøren gitt foreløpige signaler om oppjustering av rammetilskudd med 1,5 mill. kr til i alt 5,0 mill. kr. Midler til fullføring av kirkegårdene Randesund, Tveit og Voie inngår som planlagt i perioden. Bytte av tak på Kristiansand kapell er innarbeidet i 2027.

Fellessrådet har, i møte med kommunedirektøren og formannskapet, fremmet mange utfordringer med tilhørende behov for styrking av ramme. Utover ovenstående er fellesrådets øvrige behov for styrking ikke innarbeidet, jf også kapittel 5 s. 24.

I forslag til økonomiplan er følgende innarbeidet:

Stillinger

- Lønnsoppgjøret for 2024 er lagt inn. Lønnsvekst for 2025 er foreløpig lagt inn med 2,5 pst og vil eventuelt bli korrigert etter RNB.
- Diakonitilskudd til Oddernes er omgjort fra kronetilskudd til 50 pst dekning av lønnsutgifter.

- Tilskudd til diakonistilling i Lund er videreført med kr 267 000,-.
- Lønn til tidligere daglig leder i Voie er innarbeidet. Foreløpig er det forutsatt at 50 pst av ressursen inngår i eksisterende stillinger. Målet er at dette skal gjelde hele stillingen.
- Afp er økt som følge av at flere har valgt denne løsningen.
- Felles daglig leder i Hånes og Tveit er innarbeidet. Dette gir en netto besparelse på 20 pst.
- Forventet vakanser er lagt inn med 0,2 mill. kr.

Andre forhold

- Prisvekst. Beløp fra fjoråret er som hovedregel oppregulert tilsvarende kompensasjon fra kommunen på 2,5 pst. Eventuell øvrig prisjustering foretas etter RNB. Tilskudd fra Bispedømmerådet er prisjustert med 1,5 pst. Betalingssatsene innen kirkegårdsdrift og utleie er oppjustert med om lag 4,1 pst (etter innspill fra kommunedirektør) og avrundet.
- Midlertidig kompensasjon fra Kirkepartner i 2024 er bortfalt.
- Utgift til arkiv er lagt inn.
- Budsjettert sykkelønnsrefusjon er oppjustert med kr 80 000,- til 0,8 mill. kr.
- Parkeringsleie for ansatte i Søgne er overført soknet.
- Refusjoner fra menighetsråd er omfordelt og økt noe.
- Forsøksordning med overføring av kr 20 000,- ekstra i vedlikeholdsmidler til menighetsrådene i 2024 er reversert.
- I 2025 er det lagt inn engangsbevilgning til omstillingsarbeid.

Pensjon

De senere år har regningene fra pensjonskassen medført en betydelig merutgift sammenlignet med tidligere år. Dette gjelder også for kommunesektoren og andre fellesråd, og henger sammen med lønns- og prisvekst samt G-regulering. Fellesrådet har over en lang periode avsatt 15 pst som arbeidsgivers andel av pensjon, og dette har i hovedsak vært tilstrekkelig til og med 2022. Fra og med 2023 er nivået på arbeidsgivers andel økt. Foreløpige signaler fra pensjonskassen innebærer at forventet nivå på pensjon i 2025 fortsatt må påregnes å bli i området 19-20 pst for arbeidsgiver. Det må presiseres at anslaget er usikkert. I denne økonomiplanen er det lagt til grunn 15 pst som arbeidsgivers andel av pensjonspremie, dvs en underdekning på om lag 4-5 pst. Et grovt anslag over merkostnad som følge av økt pensjonspremie kan beløpe seg til i området 2-3 mill. kr. Foreløpig har fellesrådet rundt 19 mill. kr på premiefond. Eventuell benyttelse av disse midlene i 2024 til dekning av høy premie, vil komme til fradrag. Foreløpig foreslås at premiefond benyttes for 2025. Dette er en midlertidig løsning. Dersom nivå på pensjonsutgifter vil ligge høyere enn 15 pst over tid, vil fellesrådet måtte finne alternativ inndeckning.

Saldering

Fellesrådets økonomi er stram. Inntektene er strukket for å ta høyde for større andel av utgiftene. Utgiftene er presset. For 2025 viser nå budsjettet et netto negativt driftsresultat på 3,2 mill. kr. Dette er foreslått finansiert ved bruk av utjevningssfond med 1,0 mill. kr og 2,0 mill. kr fra disposisjonsfond. Engangsbevilgning til omstillingsarbeid på 0,2 mill. kr er finansiert av fond til opplæring. Merk at økning av pensjonspremie ikke er medregnet. Det foreslås å benytte premiefond pensjon til dekning av økt pensjonspremie som en midlertidig løsning. Beløpets størrelse kan på usikkert grunnlag anslås til 2-3 mill. kr og kommer i tillegg.

Som nevnt i kapittel 1, signaliserer verdi- og måldokumentet mange mål og satsingsområder. Gjeldende situasjon gir lite rom for økning av midler innen enkeltområder eller til spesielle satsninger. Samtidig has en situasjon med driftsmessig ubalanse. For at strategier og mål i

verdi- og måldokumentet skal kunne realiseres samtidig som en har balanse i driften, er det behov for omstilling og endringer i organisasjonen. Som nevnt vil det derfor bli igangsatt en organisasjonsutviklingsprosess høsten 2024 for å muliggjøre dette. På denne bakgrunn er det lagt til grunn et uspesifisert innsparingskrav fra og med 2026. I 2026 er kravet 1,0 mill. kr, i 2027 2,0 mill. kr og kravet økes til 3,1 mill. kr i 2028. Konkrete tiltak for innsparing kan ikke spesifiseres nå, men forventes å foreligge som resultat av organisasjonsutviklingsprosessen. En vil komme tilbake til dette når mer informasjon foreligger.

Planlagt fondsbruk for perioden, når innsparingstiltak hensyntas, medfører bruk av utjevningfond med 3,0 mill. kr, disposisjonsfond med 3,2 mill. kr og bruk av fond opplæring med 0,2 mill. kr. Bruk av premiefond pensjon kommer i tillegg.

Det vil ta noe tid før ovenstående prosess kan forventes å gi resultater inn i organisasjonen. Som følge av forventet driftsmessig ubalanse, er det nødvendig å ha kontinuerlig høy fokus på kostnader også før prosessen har bidratt med konkrete resultater. Det legges derfor fortsatt opp til at alle stillinger skal vurderes ved vakanser eller sykefravær, før innleie av vikar eller nytilsetting foretas. Strømsparing fokuseres løpende, og en arbeider for kostnadsreduksjon der hvor dette er mulig og forsvarlig.

2.2 Hovedoversikt drift

Beløpene i tabellen er avrundet.

	2025	2026	2027	2028
Driftsinntekter				
Brukerbetaling, salg	-9 300 000	-9 300 000	-9 300 000	-9 300 000
Refusjoner/overføringer	-19 010 000	-19 010 000	-19 010 000	-19 010 000
Kalkulatorisk inntekt tjenesteyting*	-9 432 000	-9 432 000	-9 432 000	-9 432 000
Tilskudd fra Dnk/stat	-12 391 000	-12 391 000	-12 391 000	-12 391 000
Tilskudd fra kommune	-73 600 000	-73 540 000	-73 500 000	-73 500 000
Sum brutto inntekter	-123 733 000	-123 673 000	-123 633 000	-123 633 000
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	81 679 000	81 679 000	81 679 000	81 679 000
Kjøp av varer og tjenester	31 589 000	31 389 000	31 389 000	31 389 000
Refusjoner/overføringer	8 143 000	8 143 000	8 143 000	8 143 000
*Kalkulatorisk utgift tjenesteyting	9 432 000	9 432 000	9 432 000	9 432 000
Innsparing		-1 000 000	-2 000 000	-3 100 000
Sum brutto utgifter	130 843 000	129 643 000	128 643 000	127 543 000
Brutto driftsresultat	7 110 000	5 970 000	5 010 000	3 910 000
Finans				
Renteinntekter	-4 030 000	-4 030 000	-4 030 000	-4 030 000
Renteutgifter	120 000	120 000	120 000	120 000
Mottatte avdrag				
Finansresultat	-3 910 000	-3 910 000	-3 910 000	-3 910 000
Avskrivninger	9 225 000	9 225 000	9 225 000	9 225 000
Motpost avskrivninger	-9 225 000	-9 225 000	-9 225 000	-9 225 000
Netto driftsresultat	3 200 000	2 060 000	1 100 000	0
Bruk av fond Søgne				
Bruk av utjevningfond	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	0
Bruk av disp fond barne- og ungdom arbeid				
Bruk av fond opplæring	-200 000			
Bruk av disposisjonsfond	-2 000 000	-1 060 000	-100 000	
Sum bruk av avsetninger	-3 200 000	-2 060 000	-1 100 000	0
Årsresultat	0	0	0	0

*Beløp er foreløpig

Årsbudsjett	B - 2025	B - 2024 per september	R - 2023
Driftsinntekter			
Brukerbetaling, salg	-9 300 000	-8 800 000	-8 875 053
Refusjoner/overføringer	-19 010 000	-18 271 000	-20 386 471
Kalkulatorisk inntekt tjenesteyting*	-9 432 000	-9 432 000	-8 826 000
Tilskudd fra Dnk/stat	-12 391 000	-12 191 000	-12 794 486
Tilskudd fra kommune	-73 600 000	-77 657 000	-71 591 000
Sum brutto inntekter	-123 733 000	-126 351 000	-122 473 011
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	81 679 000	79 123 000	78 931 262
Kjøp av varer og tjenester	31 589 000	37 320 000	29 750 616
Refusjoner/overføringer	8 143 000	8 451 000	9 029 072
*Kalkulatorisk utgift tjenesteyting	9 432 000	9 432 000	8 826 000
Innsparing	0		
Sum brutto utgifter	130 843 000	134 326 000	126 536 950
Brutto driftsresultat	7 110 000	7 975 000	4 063 940
Finans			
Renteinntekter	-4 030 000	-4 030 000	-4 735 518
Renteutgifter	120 000	120 000	233 320
Mottatte avdrag			
Finansresultat	-3 910 000	-3 910 000	-4 502 197
Avskrivninger	9 225 000	9 225 000	9 568 381
Motpost avskrivninger	-9 225 000	-9 225 000	-9 568 381
Netto driftsresultat	3 200 000	4 065 000	-438 257
Bruk av fond Søgne		-46 000	
Bruk av utjevningfond	-1 000 000	-1 000 000	
Bruk av disp fond barne- og ungdom arbeid		-399 000	
Bruk av fond opplæring	-200 000		
Bruk av vedlikeholdsfond		-1 619 000	
Bruk av fond åpen domkirke		-50 000	
Bruk av fond teleslynge Søgne		-10 000	
Bruk av disposisjonsfond	-2 000 000	-941 000	
Sum avsetninger			18 339 381
Sum bruk av avsetninger	-3 200 000	-4 065 000	-17 901 124
Årsresultat	0	0	0

2.2.1 Driftsinntekter

Inntektene er satt opp etter tabell hovedoversikt.

Brukerbetaling, salg, leieinntekter

Festeavgift

Den største variable enkeltinntekten for fellesrådene er festeavgift.

Alle som bor i kommunen, har rett til fri gravplass i 20 år. Deretter har pårørende anledning til å feste graven i inntil 40 år. Utenbys som velger grav i Kristiansand betaler festeavgift fra gravleggingsdato. En grav kan ikke festes lenger enn 60 år etter siste gravlagte.

Graver i Søgne, Songdalen samt enkelte felt i «gamle» Kristiansand har enkel dybde. Dersom dobbel grav ønskes, må man betale festeavgift for sideliggende grav fra første dag. Fellesrådet har to satser for festeavgift - kr 6 600,- for 10 år ved dobbel dybde og kr 3 300,- ved enkel dybde. Prisene er oppjustert med om lag 4,1 pst og avrundet.

Samlet nivå på festeavgift for de tre kommunene innebærer et forventet inntektsfall for "gamle" Kristiansand fra 2020, grunnet lavere volum på festekontrakter til forfall. Det er satt av fondsmidler på utjevningsfondet til å håndtere dette, og det er foreslått å benytte disse midlene i denne økonomiplanen.

Stell av graver

Kirkegårdsansatte utfører stell av om lag 1 100 graver. Fellesrådet tilbyr stellavtaler til kr 1 850,- årlig for 8 isbegonia, planting, vedlikehold, tildekking med vintergrønt på høsten og administrasjon, pluss kr 850,- for etablering. Prisene er oppjustert med om lag 4,1 pst og avrundet.

Utenbys begravelse, preludering, visler mv

For utenbys begravelse, preludering, visler mv er prisene økt med om lag 4,1 pst og avrundet. Når det gjelder visler er dette kostnadsfritt for medlemmer av Den norske kirke.

Kremasjon

Kremasjonssatsen for 2025 er oppjustert med 4,1 pst til kr 7 300,-. Anslag kremasjoner er økt med rundt 5 pst fra 2024 til 2025.

Refusjoner/overføringer

Refusjoner menigheter

Fellesrådet forestår lønnsutbetaling til samtlige ansatte i fellesrådet, også til menighetsfinansierte stillinger. For menighetsfinansierte stillinger skal menighetsrådene dekke lønnsutgifter til disse inklusive sosiale kostnader og øvrige utgifter som eksempelvis kurs, kjøregodtgjøring, diett mv. Utgifter til stillinger/stillingsandeler som er menighetsfinansierte refunderes fellesrådet etter regning.

Når det gjelder strøm, betaler fellesrådet alle strømutfiftene med unntak av der hvor en har egen måler for menighetsdelen. For de kirkene som har menighetsdel i kirkebygget uten egen måler, refunderer menighetsrådet en andel av strømutfikten etter regning, se nedenstående tabell. For de eldre kirkene som ikke har noen menighetsdel, refunderes ikke strømandel.

	Andel
Flekkerøy	30%
Voie	25%
Vågsbygd	30%
Grim	Egen måler
Torridal	30%
Oddernes	0 for Oddernes kirke, 30 % for menighetshus
Lund	Egen måler
Randesund	0 for Randesund kirke, 30 % for Søm kirke
Tveit	0 for Tveit kirke
Domkirken	10%
Hånes	Egen måler
Justvik	20%
Hellemyr	30%
Søgne	0 for Søgne gamle-, Søgne hoved- og Langenes arbeidskirke
Greipstad og Finsland	0 for Greipstad kirke og Finsland kirke

Fellesrådet betaler også utgifter til regnskapsføring og revisjon av menighetsregnskapene, eksklusive mva refusjon. Videre betaler fellesrådet for lønnskjøring av lønn til samtlige stillinger inklusive stillinger som er menighetsfinansierte, bygg- og personalforsikringer, pc-utgifter, linjeleie, digitalt arkiv, telefon, «medarbeideren», afp utgifter, kontorleie mv. Menighetene betaler en refusjon til fellesrådet som delvis kompensasjon for disse utgiftene.

Gjennomgang av refusjonsbeløp viser at fellesrådets utgifter har økt betydelig de senere år, uten at refusjonen har økt tilsvarende. I tillegg har fellesrådet også betalt flere utgifter som tidligere ble betalt av menighetsrådene som pc, linjeleie mv. Refusjonsbeløpet foreslås derfor økt som følge av dette. En ser også at beløpsstørrelse kan synes noe tilfeldig fordelt mellom menighetsråd. Fra og med 2025 foreslås derfor fordeling etter antall årsverk i den enkelte stab. Dette medfører en omfordeling av utgiftsnivå, jf nedenstående tabell. Beløp avregnes ikke. Merk at menighetsrådene foreløpig får beholde leieinntekter som gjelder konserter og ulike arrangementer.

	Refusjon 2024	Refusjon 2025
Flekkerøy	-72 000	-79 000
Voie	-84 000	-88 000
Vågsbygd	-91 000	-139 000
Grim	-69 000	-82 000
Torridal	-65 000	-61 000
Oddernes	-86 000	-148 000
Lund	-83 000	-94 000
Randesund	-92 000	-148 000
Tveit	-54 000	-54 000
Domkirka	-79 000	-124 000
Hånes	-60 000	-81 000
Hellemyr	-58 000	-52 000
Songdalen	-64 000	-100 000
Søgne	-90 000	-149 000
	-1 047 000	-1 400 000

Andre refusjoner/overføringer

Hoveddelen av disse kan henføres mva kompensasjon, gravlegater og sykelønnsrefusjon. Når det gjelder mva, er fellesrådet omfattet av ordningen med mva kompensasjon. Utgifter og inntekter gjeldende mva vil derfor utlignes. Budsjettert beløp er 4,5 mill. kr. Nav refusjon er budsjettert med 0,8 mill. kr. Dette er en økning på kr 80 000,-. Merk at refusjonen gjelder stillinger fellesrådet betaler for. Nav refusjon for de stillinger menighetsrådene betaler for avregnes til menighetsrådene.

Kalkulatorisk inntekt tjenesteyting

Ordningen med tjenesteyting innebærer at kommunen kan utføre tjenester for fellesrådet. Dette skal fremgå av regnskapet ved at kommunen beregner hva tjenesten koster for kommunen (selvkost) og beløpet skal inngå som kalkulatorisk inntekt og tilsvarende kalkulatorisk utgift i fellesrådets regnskap.

Kalkulatorisk inntekt gjelder parkvesenet for arbeid med vedlikehold av kirkegårder og kirkeparker samt gravertjeneste. Tallene vil bli oppdatert i løpet av året når nye anslag fra kommunen foreligger.

Tilskudd fra Den norske kirke

Fellesrådet mottar tilskudd til stillinger fra Den norske kirke. Dette gjelder diakoner, kateketer og trosopplæring. Finansieringen er litt ulik for de ulike stillingstypene.

- Diakonstillinger. Tilskuddet fordeles av Den norske kirke med inntil 50 % av lønnsutgiftene til diakon i Vågsbygd, Grim/Hellemyr, Domkirken og Randesund. Voie får inntil 25 % og Lund mottar inntil 12,5%. Tilskuddet beregnes som prosentandel av sats fastsatt av Den norske kirke.
- Kateketstillinger. Tilskuddet fordeles av Den norske kirke med inntil 100 % av lønnsutgiftene til kateket i Oddernes, Randesund/Hånes, Søgne/Greipstad/Finsland og inntil 80 % av lønnsutgiftene til kateket i Vågsbygd. Tilskuddet beregnes som prosentandel av sats fastsatt av Den norske kirke.

For kateket- og diakonstillingene krever Den norske kirke rapportering av faktiske utgifter. Dersom tilskudd er høyere enn lønnsmidler fratrukket nav refusjon, reduseres tilskuddet tilsvarende i det påfølgende år. Dersom situasjonen er motsatt, dvs hvis lønnsutgiftene er høyere enn tilskuddssatsen, må fellesråd/menighetsråd dekke det overskytende. Erfaringsmessig innebærer dette at tilskuddssatsene fra bispedømmerådet i hovedsak er lavere enn reell lønnsutgift, slik at både menighetsråd og fellesråd må dekke noe mer enn forventet andel. Per i dag innebærer dette at menighetsrådene dekker merutgift for de fleste diakonstillingene mens fellesrådet dekker for kateketer.

Kirkemøtet har ila 2024 vedtatt nye prinsipper for tilskuddsordningene basert på aktivitet. Detaljene i ordningen er foreløpig ikke utarbeidet, så det er uvisst hvilke konkrete konsekvenser dette vil medføre.

Informasjon om gjeldende tilskuddsbeløp for 2025 til diakon, kateket og trosopplæring fås fra Den norske kirke i løpet av våren 2025. Vanlig praksis har vært at beløpene oppjusteres noe. Størrelsen på kompensasjonen har variert. Kompensasjonen har de siste årene vært lavere enn faktisk lønnsvekst. Foreløpig er det lagt til grunn kompensasjon på 1,5 pst for 2025. Tabellene nedenfor viser tall fra 2024 oppjustert med 1,5 pst.

Tilskudd diakoner, kateketer og trosopplæring, pris 2025.

	2025
Tilskudd diakoner	1 972 000
Tilskudd kateketer	3 095 000
Tilskudd trosopplæring	7 000 000

I tillegg mottas et mindre beløp til prostesekretær samt kirkemusikk Domkirken.

Trosopplæring

Fellesrådet er tildelt trosopplæringsmidler med formål at menighetene skal følge opp Plan for kirkelig undervisning og læring. Dette skjer gjennom utvikling og gjennomføring av lokale planer for trosopplæring for alle medlemmer mellom 0 og 18 år. Tilskuddet skal bidra til å styrke den utøvende trosopplæring for barn og unge.

Dnk/bispedømmerrådet initierte en endring mht midlene til trosopplæring fra og med 2023. Endringen medførte at fellesrådet ikke lenger utbetaler trosopplæringsmidlene til menighetsrådene, men har fullmakt til fordeling av midlene. Foreløpig har en lagt opp til videreføring av bispedømmerrådets fordeling. I hovedsak benyttes midlene til finansiering av stillinger for trosopplærere. Tilsagt beløp kan avvike litt fra eksakt kostnad. Det er lagt vinn på at avvikene skal være så små som mulig. For noen av menighetsrådene er tilskuddet en del høyere enn stillingsutgiften tilsier. I disse tilfellene vil restbeløpet bli overført menighetsrådet. Mindre beløp overføres ikke. Tilsvarende vil lønnsutgiften for noen menighetsråd være høyere enn tilsagt beløp uten at dette kreves kompensert. Det foretas derved ikke avregning for trosopplæringstilskuddet versus menighetsrådene. Merk at Dnk/bispedømmerrådet krever at eventuelle fond skal avsettes i fellesrådets regnskap.

Ved beregning av hvor stor stillingsprosent tilskudd fra Dnk/bispedømmerrådet dekker samt beløp til utbetaling, er det tatt utgangspunkt i oppjustering av tilskuddet med 1,5 pst samt anslag lønnsvekst på 4,3 pst. Fordi forventet lønnsvekst er høyere enn forventet økning av tilskudd, vil trosopplæringsmidlene for noen menighetsråd dekke en lavere stillingsprosent enn i 2024. Merk at dette ikke innebærer endring i tilsetting/stillinger, kun at midlene dekker en lavere andel enn tidligere og derved at menighetenes andel øker tilsvarende.

Tilskudd til trosopplæring fordelt på menighet, pris 2025. Beløpene er avrundet.

	2025	Stillingsprosent	Utbetaling	Merknad
Kirkevergens administrasjon	226 000			
Flekkerøy	395 000	50%		
Voie	773 000	100%		
Vågsbygd	528 000	60%		
Grim	491 000	30%	250 000	
Torridal	371 000	45%		
Oddernes	740 000	75%		
Lund	285 000	35%		
Randesund	838 000	100%	50 000	
Tveit	371 000	40%	60 000	
Domkirken	77 000		77 000	Benyttes til delfinansiering av prest
Hånes	209 000	20%		
Hellemyr	361 000	35%	105 000	
Søgne	798 000	95%		
Songdalen	491 000	60%	50 000	
	7 000 000		592 000	

I 2025 mottok fellesrådet om lag 0,25 mill. kr i kompensasjon fra kirkepartner som delfinansiering av ny IT-løsning. Midlene bortfaller fra og med 2025.

Tilskudd fra kommunen, driftstilskudd 2025-2028

Når det gjelder de kommunale investeringstilskuddene vises til kapittel 3.3.1.

Foreløpig foreligger ikke kommunedirektørens endelige forslag til bevilgning for fellesrådet. Det medfører at driftsrammene er mer usikre enn vanlig og basert på videreføring av rammer og signaler for 2024.

2025-priser, tall i 1 000 kr, beløpene er foreløpige

	2025	2026	2027	2028
Sum kommunedirektørens rammer vedtatt fra 2024	70 231	70 171	70 131	70 131
Prisstigning	1 793	1 793	1 793	1 793
Ny deflator RNB 24	1 476	1 476	1 476	1 476
Økt tilskudd varmestyring og brannsikkerhet	100	100	100	100
Sum kommunedirektørens ramme	73 600	73 540	73 500	73 500

Sum kommunedirektørens rammer vedtatt fra 2024

Gjeldende ramme for 2024. Bystyrets vedtak fra desember 2023 innebar rammereduksjon for fellesrådet i hele økonomiplanperioden. Første kutt var i 2024 og dette økes litt i 2025 og ytterligere i 2026 og 2027. Beløp er innarbeidet i rammer fra 2024.

Prisstigning

Beregnet kompensasjon for lønns- og prisvekst i 2025.

Ny deflator RNB 24

Kommunesektoren fikk oppjustert deflatoren for 2024, og fellesrådet er styrket tilsvarende.

Økt tilskudd varmestyring og brannsikkerhet

Fra 2025 har kommunedirektøren lagt inn økt tilskudd til varmestyring og brannsikkerhet med 0,1 mill. kr.

2.2.2 Driftsutgifter

Lønnsutgifter

Om lag 2/3 av inntektene benyttes til lønnsutgifter. Fellesrådet har om lag 124 tilsatte fordelt på rundt 90 årsverk. Alle menighetene har kirketjener, organist/kantor, ungdomsarbeider, trosopplærer og daglig leder. Noen av menighetene har også kateket og/eller diakon. Stillingene finansieres av flere parter; fellesrådet, Den norske kirke og menighetene. Fellesrådet finansierer den største andelen av stillingene. I lønnsutgifter inngår også utgifter til pensjon, arbeidsgiveravgift og feriepenger.

Stillinger

- Lønnsoppgjøret for 2024 er lagt inn. Lønnsvekst for 2025 er foreløpig lagt inn med 2,5 pst og vil eventuelt bli korrigert etter RNB.
- Diakonitilskudd til Oddernes er omgjort fra kronetilskudd til 50 pst dekning av lønnsutgifter.
- Tilskudd til diakonistilling i Lund er videreført med kr 267 000,-.
- Lønn til tidligere daglig leder i Voie tatt høyde for. Foreløpig er det forutsatt at 50 pst av ressursen inngår i eksisterende stillinger. Målet er at dette skal gjelde hele stillingen.

- Felles daglig leder i Hånes og Tveit er innarbeidet. Dette gir en besparelse på 20 pst.
- Andre endringer i stillinger/lønn og andre forhold etter fjorårets økonomiplan er lagt inn.
- Forventet vakanser er lagt inn med 0,2 mill. kr.
- Pensjon. Pensjonskassen har signalisert at en må forvente et høyt nivå på pensjonsinnbetaling. Som nevnt innledningsvis har fellesrådet i en årrekke lagt inn 15 pst i arbeidsgivers andel. Foreløpige signaler indikerer at denne forventes å utgjøre 19-20 pst i 2025. Et usikkert estimat gir en merutgift på i området 2-3 mill. kr. Dette er foreløpig ikke innarbeidet i økonomiplanen, det foreslås å benytte premiefond til dekning av merutgiften.

Kjøp av varer og tjenester

Her inngår blant annet utgifter til AFP, elektrisitet, husleie, forsikringer, IT plattform, linjeleie, pc-utgifter, digitalt arkiv, inventar og utstyr, vedlikehold, brøyting, serviceavtaler, organistvikar, mv. Videre inngår utgifter til personaloppfølging som personaltiltak ifm inkluderende arbeidsliv, HMS-tiltak, opplæring og kurs.

Afp er oppjustert som følge av at flere har valgt denne løsningen.

Fellesrådet har over flere år betalt for parkering for noen av de ansatte ved Søgne menighetskontor. Imidlertid bekoster ikke fellesrådet dette for noen av de øvrige menighetskontorene, og fra og med 2025 må derfor Søgne menighetsråd betale dette selv.

Inkluderende arbeidsliv

For fellesrådet er fokus på sykefraværet, oppfølging av den syke og på sikt reduksjon av sykefraværet, det viktigste. Arbeidsgiver og arbeidstaker har felles forpliktelse til å samarbeide for å finne frem til gode løsninger. Som støttespillere i dette arbeidet brukes fastlegen, NAV arbeidslivssenter og NAV-kontorene.

Fellesrådet er en IA-bedrift, godkjent som IA-plass-arrangør. Det vil si at virksomheten forplikter seg til å avgi arbeidstakere til andre arbeidsgivere, motta arbeidstakere fra andre virksomheter, samt motta arbeidssøkere med behov for arbeidsutprøving i ordinært arbeid. Tabellen viser at sykefraværet varierer fra år til år. Dette avhenger av hvor mange som er langtids sykemeldt og hvilken løsning som velges etter endt sykemelding.

2024 - 1.-2. kvartal	KRS
Sykefravær - legemeldt	5,5%
Sykefravær - egenmeldt	4,2%

Helse, miljø og sikkerhet

Fellesrådet driver et aktivt arbeid i forhold til helse, miljø og sikkerhet. Vernerunder gjennomføres årlig i samtlige menigheter og på kirkegården. Kirkevergen samarbeider med domprosten på dette området. Erfaringen med felles arbeidsmiljøutvalg for alle ansatte i domprostiet har virket positivt. Dette innebærer at hele staben inkluderes når arbeidsmiljøspørsmål drøftes. Avsatte midler til HMS brukes i hovedsak til velferdstiltak, kontorutstyr knyttet til ergonomi, belysning, databriller mv.

Tall i 1 000 kr. 2025 priser eksklusive mva.

	2025	2026	2027	2028
HMS-tiltak	76	76	76	76

Opplæring, organisasjonsutvikling og læring

Tilsatte i Kristiansand kirkelige fellesråd er en uensartet gruppe i forhold til utdanning. Utdanningsnivået spenner fra tilsatte med høy formalkompetanse til ufaglært arbeidskraft. Dette gir særlige utfordringer i forbindelse med kompetanseplanlegging. Det er et mål å sørge for at den enkelte tilsatte opplever seg kompetent til å utføre jobben.

I tillegg til dette, vil det i perioden være behov for ekstra ressurser knyttet til endrings- og omstillingsprosesser. For å muliggjøre gode prosesser er det nødvendig med ressurser til fagsamlinger, prostisamlinger, samledelse og noen samlinger for alle ansatte. Beløp er i første omgang satt av for 2025.

Fordeling av opplæringsmidler, tall i 1 000 kr. 2025 priser.

	2025	2026	2027	2028
Opplæring, kurs, veiledning	336	336	336	336
Omstillingsprosesser	200			
Sum	536	336	336	336

Vedlikehold

Ramme til vedlikehold, tall i 1 000 kr. Beløp i 2025 priser.

	2025	2026	2027	2028
Vedlikehold	2 695	2 695	2 695	2 695
Vedlikehold Domkirken	824	824	824	824
Sum	3 519	3 519	3 519	3 519

Vedlikehold

I foreløpig forslag fra kommunedirektøren er det lagt inn økning i bevilgning på 0,1 mill. kr til varmestyring og brannsikkerhet.

I 2024 tilsatte fellesrådet bygg- og eiendomssjef. Denne funksjonen har fellesrådet ikke hatt tidligere. Bygg- og eiendomssjefen har gjennomgått samtlige bygg, og erfarer at vedlikeholdsbehovet er betydelig. Gjeldende rammer vil ikke være tilstrekkelig til å dekke behovet. Dette ble meldt inn til kommunen ifm 1. tertial 2024, og fellesrådet fikk da en engangsbevilgning til vedlikehold i 2024. Imidlertid er det stort behov for permanent styrking av vedlikeholdsrammen, men dette er foreløpig ikke imøtekommet utover 0,1 mill. kr til varmestyring og brannsikkerhet samt noe økning av investeringsmidlene. På denne bakgrunn er det helt nødvendig å styrke fellesrådets vedlikeholdsramme så mye som mulig slik at kritiske tiltak kan prioriteres og ytterligere vedlikeholdsetterslep unngås. Merk at tilsetting av bygg- og eiendomssjef kan medføre redusert behov for innleie av konsulenttjenester.

Når det gjelder midler til lokalt vedlikehold som overføres menighetsråd, foreslås derfor at forsøksordningen fra 2024 med økning på kr 20 000,- per sokn, reverseres. Ordningen ble finansiert av fellesrådets vedlikeholdsramme, og innebar at denne ble nedjustert med kr 260 000,-. Som nevnt over er det nødvendig å styrke denne så mye som mulig. Tidligere år har en overført kr 11 000,- per kirke per sokn til menighetsrådet, og dette beløpet opprettholdes. Beløpet skal gå til dekning av mindre vedlikeholdsmessige innkjøp, jf overføringsutgifter. Merk at lokale vedlikeholdsmidler kun skal benyttes til den delen av kirken hvor fellesrådet normalt bekoster vedlikehold, ikke til menighetsdelen av bygget.

For å bidra til at mulighetene til helt nødvendig vedlikehold blir så store som mulig, foreslås også at midler som ble prioritert i fellesrådssak 15/21 og som ikke er benyttet ved utgangen av 2024, prioriteres av bygg- og eiendomssjef. I denne forbindelse vises også til 1.

tertialrapport, sak 15/24. Her fremgår at mange av tiltakene er utført. Enkelte tiltak skal gjennomføres i 2024 og dette går som planlagt. Eventuelle restmidler blir stående på disposisjonsfond vedlikehold.

Videre foreslås tilsvarende endring mht prioriteringer for 2025 som ble signalisert i økonomiplan for 2024. Det innebærer at prioriteringer for 2025 fra økonomiplan 2024 som ikke vurderes som kritisk nødvendige, ikke kan forventes gjennomført med det første. Dette gjelder:

- Grim – gulvbelegg kontorfløy
- Torridal – AV anlegg inkludert skjerm og TV
- Torridal – renovering av toalett og garderobeanlegg
- Tveit – nye puter til kirkebenkene
- Hellemyr – utebelysning
- Hellemyr – miksebord i kirkerom

Større vedlikeholdsoppgaver som har prioritet i økonomiplanperioden:

- Tette tak, utbedring av lekkasjer
- Utbedring av råteskader
- Brannsentraler og brannvarslingsanlegg
- Vurdering av utbedring ventilasjonsanlegg
- Oppstart av kartlegging av behov for utbedring av kontorsituasjonen for staben i Oddernes
- Vurdering av orgelveilikehold
- Vurdering av utbedring lyd

Når det gjelder mer omfattende vedlikeholdsoppgaver, er det behov for et FDV system hvor status, oppfølging og prioritering fremgår. KA har inngått avtale om FDV system i 2024, og dette vil bli benyttet fremover når strukturen er på plass.

Vedlikehold Domkirken

Det er løpende behov for vedlikehold av Domkirken. Fellesrådet har for 2025 ikke fått ekstramidler til dette. Rammen er derfor knapp og noe midler går til dekning av vedlikeholdstimer for kirketjener. Midler til diverse innvendig vedlikehold utgjør i rundt 0,1 mill. kr. Disse midlene prioriteres og disponeres av Domkirken.

Refusjoner/overføringer

Fellesrådet er omfattet av ordningen med mva kompensasjon. Utgifter og inntekter til mva vil derfor utlignes.

Tilskudd til menighetsrådene

Fellesrådet gir et tilskudd til det enkelte menighetsråd til dekning av noen utgifter. Tilskuddet inngår i overføringsutgifter og skal dekke fellesrådets del av kontorhold, menighetsråd og utgifter som (se nedenfor):

- kontorhold
- menighetsråd
- salmedatabase
- lyspærer
- alterlys
- nattverds utgifter
- blomster til alter ved gudstjeneste
- kommunale avgifter
- pianostemming
- utrykningskostnader ifm alarmer (en utrykning)
- mindre vedlikehold

Godtgjøring til leder av menighetsråd og leder og nestleder av fellesråd betales av fellesrådet. Ut over dette er det ikke lagt inn møtegodtgjøring til medlemmer av menighetsråd eller

fellesråd. Det enkelte menighetsråd kan selv beslutte godtgjøring til rådsmedlemmer innenfor menighetens budsjett.

Når det gjelder nettsider, vil fellesrådet dekke utgifter til dette dersom menigheten benytter samme leverandør som fellesrådet. Velges annen løsning må menigheten dekke dette selv.

Som nevnt under vedlikehold har fellesrådet hatt en ordning med å overføre kr 11 000,- per kirke per menighetsråd til småinnkjøp knyttet til vedlikehold. Ordningen ble utvidet i 2024 med kr 20 000,- per sokn. Fra 2024 er også Langenes kirke inkludert i tilskudd til Søgne. Fra og med 2025 reverseres økningen på kr 20 000,- og Langenes tas ut av ordningen for Søgne grunnet vedtak med kompensasjon for Langenes fra Bystyret. Kr 11 000,- til mindre vedlikehold per kirke per sokn opprettholdes. Som tidligere kan midlene kun benyttes til vedlikehold for fellesrådsdelen av kirken. Domkirken har egne vedlikeholdsmidler og mottar derfor ikke dette.

Konfirmanttilskudd på kr 290,- per konfirmant kommer i tillegg. I tillegg til overføringene får det enkelte menighetsråd beholde leieinntektene ved utleie til konserter/arrangementer.

Tilskudd	Sum 2024	Sum 2025
Flekkerøy	93 000	75 000
Voie	100 000	82 000
Vågsbygd	114 000	96 000
Grim	100 000	82 000
Torridal	93 000	75 000
Oddernes	149 000	132 000
Lund	100 000	82 000
Randesund	149 000	132 000
Tveit	93 000	75 000
Domkirken*	83 000	85 000
Hånes	93 000	75 000
Hellemyr	93 000	75 000
Greipstad og Finsland	138 000	121 000
Søgne	160 000	129 000
Sum	1 558 000	1 316 000

*Domkirken har egne midler til indre vedlikehold. Midlene inkluderer deler av kirketjenerstillingen og er spesifisert i tabell for vedlikehold.

Tidligere har tilskudd til diakoni i Lund og Oddernes kommet i tillegg. Som nevnt er tilskudd til Oddernes omregnet til stillingsprosent og lagt inn i fellesrådets utgifter. Tilskudd til diakoni Lund kommer i tillegg med kr 267 000,-. Enkelte menighetsråd får også overført noe trosopplæringsmidler, jf tabell s. 13. Domkirken får også overført kirkemusikalsk tilskudd.

Kalkulatorisk utgift tjenesteyting

Kalkulatorisk utgift skal tilsvare kalkulatorisk inntekt. Beløpet er foreløpig og vil bli justert når nye tall fra kommunen foreligger.

2.2.3 Finans

En mindre del av renteinntekter og -utgifter kan henføres gravfondene. Fellesrådets andel av inntektene er budsjettert til om lag 3,8 mill. kr. Beløpet ble oppjustert i 2024 grunnet høyere rentenivå. Fellesrådet har ingen gjeld. Det er usikkert om renteinntektene vil holde seg på så vidt høyt nivå, men foreløpig ligger dette til grunn.

2.2.4 Fond

Størrelsen på disposisjonsfond for det nye fellesrådet var per 01.01.2024 om lag 16,2 mill. kr. Planlagt bruk i 2024 med 0,94 mill. kr kommer til fradrag. Utover dette er det for 2024 budsjettert med bruk av utjevningfond 1,0 mill. kr, fond barne- og ungdomsarbeid og diakoni med 0,4 mill. kr, fond Søgne kr 56 000,-, åpen domkirke kr 50 000,- og vedlikeholdsfond 1,619 mill. kr.

I denne økonomiplanen er det budsjettert med bruk av fond til drift på 6,4 mill. kr. Dette fordeler seg på utjevningfond med 3,0 mill. kr, disposisjonsfond på 3,2 mill. kr samt bruk av opplæringsfond på 0,2 mill. kr. I tillegg kommer bruk av premiefond for pensjon.

3. Hovedoversikt investering

Tabellen viser årlig finansieringsbehov og finansiering. Samlet beløp er brutto. Tall i 1 000 kr.

Investeringer	B-2025	B-2026	B-2027	B-2028	B-2024 per sept	R-2023
Utgifter						
Investeringer i anleggsmidler	13 705	21 841	3 429	0	26 104	28 497
Tilbakebetaling kommune					6 886	
Andeler KKP	871	893	915	938	850	299
Avsetninger til fond	5 000	5 000	5 000	5 000	3 139	17 328
Dekning av tidligere års merforbruk						
Årets finansieringsbehov	19 576	27 734	9 344	5 938	36 979	46 124
Finansiering						
Salg av dr midler						11
Refusjoner	2 000	4 000	500	0	4 000	7 767
Tilskudd til investeringer	17 576	23 734	8 844	5 938	25 175	24 755
Sum ekstern finansiering	19 576	27 734	9 344	5 938	29 175	32 533
Overført fra driftsregnskapet						11 096
Bruk av avsetninger tilbakebetaling kommune					6 886	
Bruk av avsetninger					918	2 495
Sum finansiering	19 576	27 734	9 344	5 938	36 979	46 124

3.1 Investeringstilskudd fra kommunen 2025-2028

Tallene i investeringsprogrammet er oppgitt i løpende priser eksklusive mva. Tall i 1 000 kr. Tabellen viser kommunens netto investeringstilskudd til kirkelig fellesråd.

Tall i 1 000 kr	Sum 2025	Sum 2026	Sum 2027	Sum 2028
Pensjonskassen, økt EK innskudd	871	893	915	938
Rammeavsetning til investering	5 000	5 000	5 000	5 000
Randesund kirkegård	250			
Tveit kirkegård	50			
Voie kirkegård	11 405	17 841	429	
Kristiansand kapell - tak			2 500	
Kommunedirektørens netto investeringsramme	17 576	23 734	8 844	5 938

Randesund kirkegård

Kommunedirektøren har lagt inn midler til utvidelse av Randesund kirkegård. Vesentlige arbeider forventes ferdigstilt i løpet av 2024. Første gravfelt forventes å kunne tas i bruk medio 2025.

Tveit kirkegård

Kommunedirektøren har lagt inn midler til utvidelse av kirkegården på Tveit. Prosjektet forventes ferdigstilt i løpet av 2024.

Voie kirkegård

Voie kirkegård fylles opp raskere enn forventet. Det var ønskelig med oppstart i 2024. Bystyret vedtok i desember å utsette oppstart til 2025 slik at planlagt bevilgning til prosjektet for 2024 er skjøvet til 2025.

Kristiansand kapell – tak

Skifertaket på Kristiansand kapell må byttes grunnet fare for nedfall. Det er lagt inn bevilgning i 2027 til dette.

Rammeavsetning – jf også vedlegg

Som nevnt under vedlikehold står fellesrådet overfor betydelige vedlikeholdsutfordringer. Lekkasjer, råte og tiltak for å unngå ytterligere følgeskader vil bli prioritert før øvrige tiltak. Investeringsrammen på 5,0 mill. kr vil bli benyttet til de tiltak hvor investeringsmidler kan anvendes. Kirkevergen prioriterer midlene. Prioriteringsrekkefølgen for økonomiplanperioden endres løpende avhengig av alvorlighetsgrad for de utbedringsbehov og tiltak som avdekkes. Midlene står derfor i denne økonomiplanen under styrking av investeringsfond. Det betyr ikke at midlene ikke skal anvendes, men at kirkevergen prioriterer løpende.

- Styrking investeringsfond

Investeringsfondet var per 01.01.24 kun 0,1 mill. kr. Fellesrådet har i 2024 vedtatt å benytte dette til finansiering av nye stoler til Lund menighet. Etter dette er fondet brukt opp.

Rammeavsetningen for planperioden er foreløpig satt til styrking av investeringsfondet, men det forventes at en benytter denne til utbedringstiltak i økonomiplanperioden.

4. Betalingssetser

4.1 Betalingssetser utleie av kirker til kirkelige handlinger

Vielser i regi av annet trossamfunn Vielser i regi av Dnk for personer som ikke er medlemmer av Dnk	Begravelse i kirkene av personer som ikke er medlem av Dnk Begravelse i kirkene i regi av annet trossamfunn
Sats 2025: Kr 5 800,- Sats 2026: Kr 6 000,- Kirketjener er inkludert. Organist kr 1 600,-	Sats 2025: Kr 4 000,- Sats 2026: Kr 4 200,- Gjelder ikke Oddernes- og Kristiansand kapell. Kirketjener og organist er inkludert.

4.2 Betalingssetser utleie av kirker til konserter/andre arrangementer

Veiledende setser for 2025 fastsettes til:

Kategori		Gruppe 1	Gruppe 2
I	Amatører Idealistiske organisasjoner Kristne organisasjoner Andre kristne kirkesamfunn	Ved billett/ofring: 10 % av bruttoinntekt, minimumssats kr 2 200,- Uten billett/ofring: Minimumssats kr 2 200,-	Ved billett/ofring: 10 % av bruttoinntekt, minimumssats kr 3 100,- Uten billett/ofring: Minimumssats kr 3 300,-
II	Offentlige institusjoner Profesjonelle	Ved billett/ofring: 15 % av bruttoinntekt Minimumssats kr 3 900,- Leie orgel: Kr 1 700,- Leie orgelpositiv: Kr 1 700,- Leie flygel: Kr 1 700,-	Ved billett/ofring: 15 % av bruttoinntekt Minimumssats kr 7 100,- Leie orgel: Kr 2 700,- Leie orgelpositiv: Kr 1 700,- Leie flygel: Kr 1 700,-

Gruppe 1: Voie, Torridal, Randesund, Hånes, Tveit, Justvik, Hellemyr, Greipstad og Finsland.

Gruppe 2: Flekkerøy, Vågsbygd, Grim, Oddernes, Lund, Søm, Domkirken, Søgne hoved og Søgne gamle.

Inntekter fra utleie av kirker til konserter eller andre arrangementer føres i menighetsrådets regnskap. Leietaker dekker i tillegg eventuelle lønnskostnader til kirketjener/organist samt eventuelle andre ekstrakostnader.

4.3 Betalingssetser utleie av kapeller til spesielle formål

Enkelte begravellesbyråer har fått lov til å bruke gravkapellene til musikk/kultur arrangement for sørgende på allmenne merkedager som eksempelvis allehelgensdag.

Vedtatte retningslinjer for utleie av kapell:

- Kapellene kan kun leies ut til tiltak som er i samsvar med og tilpasset formålet kapellet er innviet til.
- Kirkevergen får fullmakt til å vurdere dette etter søknad.
- Leie kapell kr 2 600,- per gang. Dette gjelder kun lokaleie og omfatter ikke betjening fra ansatte i fellesrådet.
- Det er en forutsetning for utleie at leietaker dokumenterer kurs i brannvernledelse.

4.4 Betalingssetser kirkegårdsdrift

	2024	2025
Nyetablering av grav for stell (engangsbeløp, inkl. mva)	810	850
Stell av grav*	1 755	1 850
Festeavgift 10 år, dobbel dybde	6 300	6 600
Festeavgift 10 år, enkel dybde	3 150	3 300
Ventemusikk/preludering	600	600
Urneforsendelse (inklusive mva)	980	1 000
Utenbys bisettelse/begravelse/urnebegravelse	6 500	6 800
Utenbys kremasjon	7 000	7 300
Utenbys kistenedsettelse	5 000	5 200
Utenbys urnenedsettelse	1 700	1 800
Begravelse for ikke medlemmer av Den norske kirke	3 850	4 000
Navnet minnelund, innenbys	4 850	5 050
Navnet minnelund, utenbys	6 600	6 900
Navnet minnelund, forlengelse 10 år	2 300	2 400

*Pris for stell av graver vil variere avhengig av størrelse og hva som avtales mht beplantning og vedlikehold. Ovenstående pris gjelder planting og 8 isbegonia, vedlikehold, vinterdekking og administrasjon.

Fellesrådets har navnet minnelund på Voie, Oddernes, Torridal og Flekkerøy kirkegård. I tillegg has en liten minnelund på Kristiansand kirkegård. Minneplatene administreres av fellesrådet slik at en får et enhetlig uttrykk. Pårørende betaler for navneplate, graving, stell og administrasjon. Beløpet betales en gang og innebærer at minneplaten kan henge i minnelunden i 20 år. Ønskes forlengelse ut over 20 år, tilbys mulighet til forlengelse i 10 år på samme måte som ordinært gravfeste.

5. Tiltak kommunedirektøren ikke har funnet midler til

Innen den økonomiske ramme som gjaldt ved utarbeidelse av forslag til økonomiplan, hadde fellesrådet noen utfordringer som det ikke er funnet økonomisk rom for. Samtlige utfordringer er tatt opp med kommunedirektøren. Nedenfor følger de drifts- og investeringstiltak som er oversendt og diskutert med kommunedirektøren, og som kommunedirektøren dessverre ikke har funnet midler til.

5.1 Forslag til driftstiltak kommunedirektøren ikke har funnet midler til

- **Diakoni.**
Diakoni omhandler kirkens oppgave ved å møte mennesker i ulike livsfaser. Diakonene i Kristiansand gjennomfører mange ulike tiltak i samarbeid med andre aktører i sivilsamfunnet og med kommunen. I den senere tid innebærer samfunnsutviklingen at behovet og etterspørselen øker. Fellesrådet har vedtatt mål om at en skal ha samlede diakoniresurser tilsvarende minimum 50 % stilling per sokn, finansiert over offentlige midler. Flekkerøy, Tveit, Torridal mangler fast tilskudd. Lund har et mindre tilskudd, men skal målet nås må dette styrkes. Behov 2,0 mill. kr.
- **Organistressurs.**
Organister brukes både i gudstjenester og begravelser. Antall gudstjenester har økt de siste årene i tråd med biskopens forordning. Flekkerøy, Hellemyr, Torridal og Greipstad/Finsland har alle organister i lav stillingsprosent. For å dekke oppgavene organistene er ansvarlige for, innen gudstjenester og begravelser, er det behovet for 10–20 % økning i alle disse stillingene. Behov 0,8 mill. kr.
- **ERP – alternative løsninger.**
Kristiansand kommune har signalisert at prosess for nytt ERP system pågår. Samtlige aktuelle leverandører vil levere skyløsning fra og med 01.01.26. Imidlertid påpekes fra kommunen at nye løsninger vil bli mer utfordrende for aktører som ikke er på det kommunale nettet. Dette kan få konsekvenser for kommunen som leverandør av regnskaps- og lønns tjenester, og for fellesrådet som mottar tjenestene.

Det er vesentlig fra fellesrådets side å signalisere at en ønsker å fortsette med kommunal løsning for lønn og regnskap dersom dette er mulig. Dersom ny kommunal løsning ikke muliggjør dette, vil fellesrådets alternativ være kirkepartners løsning.

Fellesrådet har i dag en løsning hvor en kjøper IT-tjenester fra Kirkepartner for å være en del av en felles plattform for kirken. Kommunens IT-avdeling bistår fellesrådet ved oppkobling av lønns- og økonomisystem, overføringer, integrasjon og lagring etc. Ny skyløsning vil innebære at kommunens IT-avdeling ikke lenger kan utføre dette for fellesrådet, men at fellesrådets IT-leverandør eventuelt må bistå. I første runde vil en derfor måtte avklare hvorvidt Kirkepartner kan utføre disse tjenestene for fellesrådet. Videre er det foreløpig uavklart hvorvidt potensielle leverandører vil kunne levere en løsning hvor også aktør som ikke er på det kommunale nettet (fellesrådet), kan benytte lønns- og økonomisystemet. Dette blir ikke avklart før tilbudene foreligger.

På dette tidspunkt er det derfor betydelig usikkerhet knyttet til ny kommunal løsning og hvilke konsekvenser dette får for fellesrådet. Det signalisere derfor at samtlige løsninger

kan få økonomiske konsekvenser, og det bes om kompensasjon for merkostnader knyttet til konsekvens av ny løsning.

- **Byggforvaltning.**
Fellesrådet har ansvar for 19 kirker, to kapeller og 11 gravplasser. Gjennomgang av samtlige bygg viser at vedlikeholds- og utbedringsbehovet er svært stort. Etterslepet på vedlikehold øker år for år. Midler til vedlikehold har gjennom flere år vært så lavt at det har vært nødvendig å skyve på de utbedringer og behov som har kunnet utsettes. Imidlertid har det medført at følgeskadene blir økende år for år, og fellesrådet er nå i en situasjon hvor det ikke lenger er mulig å skyve på dette. Over flere år har behov for økte midler til utbedringer og vedlikehold vært tatt opp, uten at rammene til dette er økt nevneverdig. Nå er situasjonen prekær dersom en skal unngå ytterligere økning av følgeskader. Det må påpekes at den bygningsmassen som fellesrådet forvalter har en høy kulturhistorisk verdi, og at byggene er oppført i en periode som strekker seg over 900 år. Dette medfører at enkelte bygg er kostnadskrevenende å vedlikeholde, samt at skader på disse byggene medfører tap av lokal kulturarv. Det er helt nødvendig å ha midler til unngåelse av følgeskader på disse byggene, ellers kan en komme i en situasjon hvor det vil være for sent å tilbakeføre bygget til opprinnelig stand. Det bes derfor om fast årlig økning av generelle midler til vedlikehold både innen drift og investering. Av nødvendige tiltak kan nevnes utbedring av lekkasjer, utbedringer innen varmestyring, orgelreparasjoner og utbedring av lydbildet i flere kirker.

Behov for driftsmidler utgjør økning på 6,0 mill. kr i 2025. Videre i perioden er det behov for økte rammer på 5,0 mill. kr årlig for å unngå opphopning av følgeskader og reduksjon i funksjonalitet.

- **Gravplassmyndighet.**
Utvidelse av gravplasser vil medføre økte driftsutgifter for parkvesenet og fellesrådet. Disse er foreløpig ikke kostnadsberegnet. Det bes om at parkvesenet beregner disse.

Bemanningsøkning krematoriet. Dagens bemanning ved krematoriet er ikke tilstrekkelig og det oppleves som kritisk å øke bemanningen. En ber derfor om ressurser til bemanningsøkning tilsvarende rundt 0,6 stilling eller 0,6 mill. kr. Kremasjonsanlegget og gravkapellene har behov for økt årlig og løpende vedlikehold. Grunnet knappe ressurser til vedlikehold og investering, er det behov for generell årlig rammeøkning for å kunne utføre løpende systematisk vedlikehold. Behov for årlig bevilgningsøkning 0,5 mill. kr.

Gravplassmelding. Det er nødvendig å utarbeide en gravplassmelding. Fellesrådet vil da ha behov for innleie av noe kapasitet og spisskompetanse. Behov for midler beløper seg til 0,5 mill. kr.

Samlet bes om 1,6 mill. kr i 2025 og årlig bevilgningsøkning fra og med 2026 på 1,1 mill. kr.

- **Likviditet.**
Fellesrådets økonomi er betydelig mer presset enn for få år siden. Årsregnskapet for 2023 medførte et underskudd, og rammene for 2024 er stramme. I perioden 2024-2027 er det budsjettert med årlige underskudd. For å bidra positivt til fellesrådets økonomi bes om at samtlige investeringstilskudd overføres ved starten av nytt budsjettår, for å gi fellesrådet positive bidrag når det gjelder renteinntekter.

5.2 Forslag til investeringstiltak kommunedirektøren ikke har funnet midler til

- Kirkebevaringsfondet.
Det vises til høringssaken samt til felles møter vedrørende dette. Søknad på midlene krever tilsagn om kommunal bevilgning. Kommunen og fellesrådet må derfor samarbeide om felles prosjekter for å søke på midlene.
- Generelt investeringstilskudd.
Som forvalter av en stor og til dels gammel bygningsmasse er det behov for betydelige midler til utbedringer og utskiftninger. For KKF er det ønskelig å drøfte med kommunen en alternativ innretning for tildeling av investeringsmidler. Dagens ordning innebærer et årlig generelt tilskudd på 3,5 mill. kr samt sporadiske tilleggsbevilgninger for konkrete vedlikeholdsoppdrag. Fellesrådet ønsker å kunne arbeide mer langsiktig strategisk, planmessig og forebyggende med sine forvaltningsoppgaver, noe som vil kreve økt årlig bevilgning.

Kirkene og kapellene har ventilasjonsanlegg som er av ulik alder og kvalitet. Som følge av ENØK-investeringene samt behov for energisparing, er det ønskelig at ventilasjonsanleggene kan fungere i samspill med varmestyringen. Foreløpig har tilstandsrapporter på Grim, Justvik, Vågsbygd og Voie. Konklusjonen fra de rådgivende ingeniørene var at ventilasjonsanleggene i de fire kirkene er modne for utskifting. Kostnaden inklusive forprosjekt anslås til 3,5 mill. kr per kirke. Tilstandsrapporter for ventilasjonsanlegg i flere av kirkene bør også utarbeides, men foreløpig har en ikke hatt rammer til å prioritere dette, da tilstandsrapporter må kjøpes eksternt. Nye ventilasjonsanlegg vil bidra til lavere energikostnader, redusert klimaavtrykk og bedre inn klima. Dette behovet er tidligere meldt til kommunedirektøren. Som følge av brannen i Voie kirke, er ventilasjonsanlegget der skiftet og fellesrådet har tatt kostnaden med dette.

Høyere fast investeringstilskudd vil kunne bidra til økt grad av langsiktig planlegging for å muliggjøre noe forebyggende tiltak. På sikt vil dette kunne bidra til å redusere omfanget av følgeskader og behovet for akutte tiltak på bakgrunn av funksjonssvikt. Det bes om årlig økning av investeringsramme på 3,5 mill. kr.

- Universell utforming.
Flere av byggene tilfredsstillende ikke kravene til universell utforming. Dette må komme på plass, men vil kreve betydelige ressurser både til karlegging, prosjektering og gjennomføring. Utbedring medfører derfor behov for et omfattende investeringsprosjekt som vil pågå over flere år. Foreløpig har ikke tilstrekkelig prisanslag på dette, men samlede kostnader forventes å bli betydelige. Dette kommer i tillegg til ovenstående investeringsrammer.

- Gravplassmyndigheten.
Greipstad gravplass. Det foreligger planer for utvidelse fra tidligere Songdalen kommune og fellesråd. Planene omfatter utvidelse av kistefelt, tilrettelagt felt og urnefelt, samt driftsbygg og bårhus med handikaptoalett og kjølerom. Noe utvidelse er allerede gjort med nytt kistefelt, og det antas at nåværende kapasitet vil vare i 15-20 år. Imidlertid er det et prekært behov for driftsbygg og bårhus. Bårhuset er planlagt med universelt utformet toalett. Kirken har ikke handikaptoalett og heller ikke mulighet til å innlemme dette. Det er videre behov for utvidelse av kjølekapasitet i kommunens vestre del. Fellesrådet har mottatt noen midler til gravplassen fra tidligere Songdalen kommune. Det er foreløpig usikkert hvorvidt rammen vil være tilstrekkelig. Det må utarbeides oppdaterte kostnadsestimater for driftsbygg, bårhus og tilhørende adkomstveier. Dette må sees i sammenheng med behov for opprettelse av generelt fond til gravplasser.
- Gravplass – fond.
Fellesrådet mottar øremerkede bevilgninger til utvidelse av gravplasser. Det må søkes om midler per prosjekt. Dersom bevilgningen viser et mindreforbruk betales dette tilbake til kommunen. Innretningen på bevilgninger medfører at det går noe tid fra en tar opp behov for utvidelse/utbedringer av gravplassene til bevilgning er på plass og tiltak kan gjennomføres. Ordningen oppleves uhensiktsmessig sett ift fellesrådets behov for langsiktig planlegging, og uønsket rigid når det gjelder mulighet til fleksibilitet og endring når behov oppstår. Det foreslås derfor at det opprettes et generelt gravplassfond som kan benyttes til dekning av aktuelle behov, uten at fellesrådet må gå til kommunen med detaljerte forespørsler.

Det bes om 5,0 mill. kr i investeringsmidler til opprettelse av generelt gravfond.

6. Innmeldte behov fra menighetene

6.1 Behov og vurderinger

Menighet	Kommentar
Flekkerøy menighet	
Voie menighet <ol style="list-style-type: none"> Inngangspartiet – utredning med arkitekt kr 150 000,-. Dette var inne i handlingsprogrammet i 2023 med kr 100 000,-, men ble ikke overført til 2024 slik menighetsrådet ønsket. Nye nattverdbeger kr 150 000,-. Våre nattverdbeger i tinn er i en dårlig forfatning etter over 40 år i bruk. De er skeive, og knekker i overgangen mellom beger og fot. De lar seg vanskelig reparere. Voie menighetsråd ber om overgang til Kirkepartner med oppgradering av nett, rutere, dataskap m.m. slik kirkevergen anmoder om. Pristilbud fra Tratec 21.03.2024 er på kr 24 000,- +mva. På bakgrunn av Voie menighets anstrengte økonomi ber Voie menighetsråd om dekning av lønnsmidler til diakon pålydende kr 100 000,- til 200 000,-.	Det er behov for å utbedre inngangspartiet grunnet vanninntrengning. Det vil bli gjort vurderinger av inngangspartiets utforming i denne forbindelse. Fellesrådet har imidlertid ikke rammer til utvidelse av inngangsparti, og vil i denne omgang prioritere byggetekniske utbedringer som forhindrer ytterligere lekkasjer. Nattverdbeger kan ikke forventes prioritert med det første. Overgang til kirkepartner vil bli prioritert i perioden. Foreløpig har ikke fellesrådet mulighet til å styrke midler til diakoni.
Vågsbygd menighet <ol style="list-style-type: none"> Vågsbygd menighetsråd ber fellesrådet gjennomføre prosjekteringen av universal utforming og tilgang til Vågsbygd kirke tidsnok til at et estimat kan legges inn i økonomiplanen for 2025-2028. Vågsbygd menighetsråd ber fellesrådet prioritere prosjektet tidlig i planperioden.	Prosjektering av universell utforming er på prioriteringslisten.
Grim menighet <ul style="list-style-type: none"> Gulvbelegg i kontoravdelingen. Gulvbelegget i kontoravdelingen er fra kirken ble bygd. Dette er blitt veldig stygt og det trengs å skiftes. Det har også med trivsel for ansatte at det ser fint ut, samt vil gi et hyggeligere møte for besøkende til kontorene. Det er tidligere innsendt prisoverslag. Dette bør oppjusteres. Økning av kirketjenerstillingen. Kirketjenerstillingen i Grim menighet ble i 2021 redusert fra 80 pst i Grim og 20 pst i vedlikeholdsteamet til 60 pst i Grim og vedlikeholdsstillingen ble tatt ut av stillingen. Tidligere kirketjener som var i vedlikeholdsteamet, var i hektiske perioder mer til stede i Grim menighet. Det vil si at vi totalt opplevde at vi hadde mer kirketjenerressurs spesielt rundt høytider. Grim menighet har 51 forordna gudstjenester i løpet av et år. Det er i gjennomsnitt ca 5 bryllup og 5-6 konserter arrangert i menighetens regi. Det er mange tekniske ting som det har vært utfordringer med hvor kirketjener må følge opp. Blant annet med varme i kirkerommet, lys og lyd. Menighetsrådet mener at det er et stort behov for økning av kirketjenerstillingen. Heller på utsiden av hovedinngangen til kirken. Heller og rullestolrampe på utsiden av inngangspartiet er i veldig dårlig forfatning. Det er mange heller som er løse, sprekker og er knekt. Rullestolrampa mangler rekkverk og ledelinje for svaksynte. Pristilbud ettersendes.	Det vises til kommentarer vedrørende vedlikeholdsbehov. Foreløpig prioriteres lekkasjer og råte samt tiltak som kan bidra til å forhindre ytterligere følgeskader. Gulvbelegg kan derfor ikke forventes prioritert med det første. Det samme gjelder stillingsutvidelser. Enklere utbedring av dagens rullestolrampe er på prioriteringslisten.
Torridal menighet <p>Tidligere forslag om nytt tak og nytt garderobeanlegg i kirkekjelleren</p>	Det vises til kommentarer vedrørende vedlikeholdsbehov.

<p>videreføres. I tillegg ble følgende foreslått medtatt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diakon/ungdomsdiakon • Økt stilling for organist • Hoveddør fra våpenhuset og inn til kirkerommet • Brannalarmanlegg (det kan ikke lenger skaffes deler til eksisterende anlegg)	<p>Foreløpig prioriteres lekkasjer og råte samt tiltak som kan bidra til å forhindre ytterligere følgeskader. Garderobeanlegg og hoveddør kan derfor ikke forventes prioritert med det første. Det samme gjelder stillingsutvidelser. Brannalarmanlegg er utbedret i 2024.</p>
<p>Oddernes menighet Oddernes menighetsråd er veldig takknemlig for alle midler som har kommet til kirken i de senere årene og har ingen innspill til nye prosjekter. Vi har jobbet i rundt to år med visuell utforming av Oddernes kirke. Det handler om mulighet for å komme opp til alteret med rullestol. Vi har ikke funnet noen fullgode løsninger. En eventuell enkel løsning vil menigheten kunne ta bekostningen av selv. Skulle det komme en løsning som innebærer en større kostnad, vil vi gjerne ha dette nevnt i handlingsplanen.</p>	<p>Foreløpig har ikke kapasitet til å utrede dette, men det er ønskelig å få dette inn på prioriteringslisten ilet planperioden.</p>
<p>Lund menighet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Drift: Videreføring av kr 260 000 til diakonstilling. 2. Vedlikehold: Nye møbler til dåpsrommet. Møblene i dåpsrommet i Lund kirke er slitt og har behov for en oppgradering. Vi ønsker også et stellebord slik at det blir et mere funksjonelt rom for dåpsfamilier. Prisanslag ca 30 000,-. 3. Vedlikehold: Ny kledning på kontorbygget. Alternativ 1 (utføres på dugnad, inklusive utlekting og etterisolering 5 cm) pris kr 100 100,- pluss mva. Alternativ 2 (utføres på dugnad, eksklusiv utlekting) pris kr 85 200,- pluss mva. 4. Drift: Tv-skjerm til stabsrommet. Stabsrommet i Lund menighet har ingen gode muligheter til å vise power-points eller andre dokumenter på stabsmøter, menighetsrådsmøter eller i konfirmantundervisningen. Derfor har vi et stort ønske om en tv-skjerm som vi enkelt kan koble pc-en til. Prisanslag ca kr 30 000,-.	<p>Midler til diakonstilling er lagt inn med prisjustering. Det vises til kommentarer vedrørende vedlikeholdsbehov. Foreløpig prioriteres lekkasjer og råte samt tiltak som kan bidra til å forhindre ytterligere følgeskader. Møbler og TV skjerm kan derfor ikke prioriteres. Ny kledning på kontorbygg er på prioriteringslisten.</p>
<p>Randesund menighet Utvidelse av kateketstilling i Randesund menighet. Randesund er en bydel i sterk vekst, også mht medlemstallet. Menigheten har et stort arbeid rettet mot alle aldersgrupper og det er økt behov for større kateketressurs inn mot tweens og ungdommene våre. Vi har en særlig utfordring med å rekruttere konfirmanter og andre av våre døpte fra de nye boligområdene. Vi har i dag en 80 pst kateketstilling, hvor menigheten dekker 20 pst av lønnskostnadene over givertjeneste. Bispedømmet dekker altså bare 60 pst kateketstilling. Vi ønsker at stillingen økes til 100 pst og dekkes av Fellesrådet (BDR), slik at vi står rustet til å møte de behov vi som kirke møter i bydelen. En økning av stillingen til 100 pst vil innebære ca 115 000,- + sosiale kostnader for en kateket med 4 års ansiennitet.</p>	<p>Midler til stillingsutvidelse kan ikke forventes.</p>
<p>Tveit menighet</p>	
<p>Domkirken menighet</p>	
<p>Hånes menighet Hånes menighet har de siste årene sett et stort behov for oppgradering og utbedring av lydanlegget i kirkerommet. Vi takker for de 100 000 fellesrådet velger å bevilge til dette prosjektet i 2024.</p> <p>Det er påpekt av kontaktperson hos Agder lyd at nye høyttalere bør henge under himling. Dette vil gjøre noe med lydbildet i kirkerommet. Nåværende høyre gulvhøyttaler har defekt forsterker, og er forsøkt reparert. Enkle høyttalere i tak oppleves ikke å gi tilfredsstillende lyd til kor, band og solist- bruk i gudstjeneste og andre kirkelige handlinger med mer.</p> <p>Pristilbudet vi mottok fra Agder lyd i 2021 var på kr 400 000,-. Vi har 27. mai 2024 bedt om et nytt tilbud iht dagens prisjustering.</p>	<p>Det vises til kommentarer vedrørende vedlikeholdsbehov. Foreløpig prioriteres lekkasjer og råte samt tiltak som kan bidra til å forhindre ytterligere følgeskader. Når det gjelder lydbildet i kirkerommet vil en komme tilbake til vurdering av dette når utbedring av gulvet skal foretas.</p>

<p>Vi melder også inn behov for nye kirketekstiler, men prioriterer nytt lydutstyr til kirkerom i første omgang.</p>	
<p>Hellemyr menighet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økte ressurser til diakonistilling, fra 30 pst til 50 pst. • Oppgradering av toaletter. Toalettene er fra 1988 og trenger oppussing. Det er innhentet tilbud fra fagkyndige. Estimert kostnad for 2 felles klosett rom og 1 stk handicapklosett kr 250 000,- • Belysning på utsiden av kirken. Området rundt kirken er lite opplyst. Episoder med hærverk og forsøkt til bålttenning ved inngang har forekommet. Estimert kostnad for kompletterende utebelysning kr 100 000,- • Lyskastere over kortrappene i kirkerommet. Det er dårlig belysning og det oppleves at barnekoret står i skygge når de opptrer på gudstjenesten. Estimert kostnad for 2 lyskastere inklusive montering kr 60 000,- • Bygging av miksebord i kirkerommet. Dagens løsning er ikke tilfredsstillende, da miksebordet står åpent og uten tilstrekkelig beskyttelse. Menighetsrådet ønsker å ha et låsbart miksebord med integrert pc i helhet. Estimert kostnad kr 50 000,-	<p>Midler til økte stillinger kan ikke forventes.</p> <p>Det vises til kommentarer vedrørende vedlikeholdsbehov. Foreløpig prioriteres lekkasjer og råte samt tiltak som kan bidra til å forhindre ytterligere følgeskader. Foreløpig kan ikke midler til toaletter og miksebord forventes. Belysning vil vurderes i økonomiplanperioden.</p>
<p>Greipstad og Finsland menigheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reparasjon av orgel i Greipstad kirke. Det er behov for omfattende reparasjon, prisanslag er derfor ikke beregnet. Mulig en i første omgang bør innhente tilbud fra fagperson for å få prisestimat? • Oppussing av toalett for handikappede i Finsland kirke.	<p>Det bør innhentes pristilbud mht orgelreparasjon før dette kan vurderes.</p> <p>Det vises til kommentarer vedrørende vedlikeholdsbehov. Foreløpig prioriteres lekkasjer og råte samt tiltak som kan bidra til å forhindre ytterligere følgeskader. Foreløpig kan derfor ikke oppussing av toalett forventes.</p>
<p>Søgne</p> <p>Oppussing av sakristiet i Søgne gamle kirke: Rommet fungerer greit, men det er slitt og gammelt. Det er også nødvendig å sjekke for mugg, jf utfordringene på galleri. Dette er et tiltak som også er på lista til bygg- og eiendomssjef og kostnad er derfor ikke estimert av oss.</p> <p>Automatiske lukeåpnere i Søgne hovedkirke: Et tiltak som ble omprioritert fordi det var mer påkrevd med ringeanlegg i Søgne gamle kirke. Etter samtale med bygg- og eiendomssjef, er vi anbefalt å ta det med på planen for perioden, for eksempel 2026/27. Prisestimat er fortsatt 150 000-200 000 kr.</p> <p>En del benkeputer i kirkene er slitt og bør skiftes/repareres i løpet av perioden. Det er noe uklart hva dette vil koste, men det søkes om 50 000 kr til tiltaket.</p> <p>Det er for dårlig drenering ved inngangspartiet til kjellerinngang ved Langenes arbeidskirke. Dette bør utbedres og inngangspartiet gruses opp eller asfalteres. Dette er et tiltak som også er på lista til bygg- og eiendomssjef og kostnad er derfor ikke estimert av oss.</p>	<p>Muggproblematikk prioriteres i 2024. Det samme gjelder ringeanlegg.</p> <p>Automatiske lukeåpnere står på prioriteringslisten, det samme gjelder drenering Langenes.</p> <p>Når det gjelder benkeputer vises til kommentarer vedrørende vedlikeholdsbehov. Foreløpig prioriteres lekkasjer og råte samt tiltak som kan bidra til å forhindre ytterligere følgeskader og dette kan derfor ikke forventes.</p>

6.2 Høringsuttalelser

Menighet
Flekkerøy menighet
Voie menighet Menighetsrådet tar forslaget til Handlingsprogram 2025 – 2028 til etterretning.
Vågsbygd menighet Økonomiplan for fellesrådet 2025 – 2028 tas til etterretning.
Grim menighet Grim menighetsråd tar økonomiplan til Kristiansand kirkelig fellesråd 2025-2028 til orientering. I økonomiplanen er de ulike soknenes levekårsutfordringer ikke berørt. Grim menighetsråd ber fellesrådet ved neste rullering av økonomiplanen ta hensyn til soknenes levekårsutfordringer, i den forstand at prioriteringer gjenspeiles i tildeling av ressurser til soknene.
Torridal menighet Vi viser til forslag til økonomiplan at midler satt av til AV-anlegg i Torridal kirke er utsatt som følge av strammere rammer. Vi har et lydanlegg som sårt trenger oppgradering. Menighetsrådet ber om at dette blir sett på som kritisk nødvendig, da det påvirker alt av kommunikasjon fra prekestol og lesepult. Vi har en gammel miksepult som nå er ustabil. Det har skurret i lyden lenge, dels på grunn av miksepulten og dels på grunn av gamle, slitte kabler. På lesepulten er svanehalen ødelagt. I dag bruker vi en håndholdt mikrofon som reserveløsning, men denne er også gammel og slitt, noe som forringer lyden. Vi ber om at det prioriteres midler til lydanlegget i Torridal. Vi er villige til å gå i dialog med fellesrådet om hvordan dette kan løses på best mulig måte.
Oddernes menighet Oddernes menighets arbeidsutvalg gir sin tilslutning til Kristiansand kirkelige fellesråds økonomiplan 2025-28
Lund menighet Forslag til økonomiplan for 2025-2028 tas til etterretning. Ellers vil vi si at det å få videreføring av midler til diakonstilling er viktig for oss, så tusen takk!
Randesund menighet
Tveit menighet Tveit menighetsråd tar Kristiansand kirkelige fellesråd sin økonomiplan til orientering og har følgende innspill: Forpakterboligen trenger å vaskes og males utvendig.
Domkirken menighet
Hånes menighet Menighetsrådet tar økonomiplanen til orientering og kommer med følgende innspill: Hånes menighet har de siste årene sett et stort behov for oppgradering og utbedring av lydanlegget i kirkerommet. Vi takker for de 100 000 kr som fellesrådet velger å bevilge til dette prosjektet i 2024. Det er påpekt av kontaktperson hos Agder lyd at nye høyttalere bør henge under himling. Dette vil gjøre noe med lydbildet i kirkerommet. Nåværende høyre gulvhøyttaler har defekt forsterker, og er forsøkt reparert. Enkle høyttalere i tak oppleves ikke å gi tilfredsstillende lyd til kor, band og solist-bruk i gudstjeneste og andre kirkelige handlinger med mer. Pristilbudet vi mottok fra Agder lyd i 2021 var på kr 400 000,-. Vi har 07.06.2024 fått nytt tilbud iht dagens prisjustering på kr 600 000,-. Vi melder også inn behov for nye kirketekstiler, men prioriterer nytt lydutstyr til kirkerom i første omgang.
Hellemyr menighet Hellemyr menighetsråd vil fortsatt prioritere de saker som er meldt inn fra tidligere: <ul style="list-style-type: none">
• Økte ressurser til diakonstilling
• Oppgradering av toaletter
• Belysning på utsiden av kirken
• Miksebord i kirkerommet
Greipstad og Finsland menigheter Finsland: Soknerådet beklager at det ikke er rom for utvidelse av organiststillingen og bedre tilrettelegging av toalettforholdene i Finsland kyrkje. Soknerådet ber om at det igangsettes utredning av et separat toalettbygg med universell utforming som plasseres i tilknytning til kirkegården. Greipstad: Greipstad menighetsråd synes det er beklagelig at det ikke er funnet rom for utvidelse av organiststillingen. Menighetsrådet etterlyser også en progresjonsplan for bygging av nytt bårethus og avklaring om

handicaptaolett i tilknytning til bårhuset eller som en integrert del av kirka. Menighetsrådet anbefaler at toalettet bygges i tilknytning til bårhuset og får universell utforming.

Søgne

Kirkevergens kommentar

Kirkevergen har stor forståelse for at det er stort behov for vedlikehold, utbedringer, utskiftning av utstyr mv i de ulike kirkene. Imidlertid viser gjennomgang av alle bygg at Kristiansand kirkelige fellesråd har et betydelig vedlikeholdsetterslep. Videre has foreløpig lekkasjer i en del av byggene, noe som kan gi omfattende følgeskader. Kommunens økonomiske situasjon innebærer at en ikke kan forvente økte økonomiske rammer, hverken til stillinger eller vedlikehold. I lys av dette er det foreløpig nødvendig å prioritere utbedringer/vedlikehold som reduserer potensielle følgeskader. Tilgjengelige midler er ikke tilstrekkelige, og på denne bakgrunn må ønskelige og hensiktsmessige tiltak foreløpig nedprioriteres slik at lekkasjer og helt kritisk nødvendige utbedringer kan gjennomføres.

Vedlegg

Rammeavsetning i planperioden. Nettobeløp.

Rammeavsetning, beløp eksklusive mva	B-2025	B-2026	B-2027	B-2028
Sum tilgang	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Anvendelse				
Styrking investeringsfond	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Sum anvendelse	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000

Kirkevergens kontor
Gyldenløvesgate 9
Postboks 417, Lund
4611 Kristiansand
Telefon: 38 19 68 00

Post.kirkelig.fellesraad@kristiansand.kommune.no
www.kristiansand.kirken.no